



บทความวิชาการ

A STUDY OF THAI COUNTRY MUSIC PATTERN BETWEEN EARLY THAI COUNTRY
MUSIC AND DIGITAL THAI COUNTRY MUSIC PERIOD

การศึกษารูปแบบดนตรี ระหว่างยุคลูกทุ่งแรกเริ่มและยุคลูกทุ่งดิจิทัล

KRITTAVIT BHUMITHAVARA (กฤตวิทย์ ภูมิถาวร)*

วันที่รับบทความ 6 เมษายน 2565

วันที่แก้ไขบทความ 8 มิถุนายน 2565

วันที่ตอบรับบทความ 9 มิถุนายน 2565

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีจุดประสงค์เพื่อแสดงให้เห็นถึงการศึกษารูปแบบเพลงลูกทุ่งในปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไปจากอดีต

บทเพลงลูกทุ่งสะท้อนความเป็นอยู่ วิถีชีวิต วัฒนธรรมไทย ตลอดจนสภาพสังคมในพื้นที่นั้น ๆ ตัวบทเพลงถ่ายทอดบรรยากาศที่เรียบง่าย ใช้ภาษาตรงไปตรงมา และกล่าวถึงเรื่องราววิถีชีวิตชนบท มีถิ่นที่อยู่อาศัยห่างไกลตัวเมือง โดยบทความวิชาการ การเปลี่ยนแปลงรูปแบบดนตรีลูกทุ่งจากอดีตจนถึงปัจจุบัน ค้นพบการเปลี่ยนแปลง 5 ประการดังนี้ 1)รูปแบบการใช้เครื่องดนตรี 2)ด้านเนื้อหาของบทเพลง 3)การแสดงบนเวที 4)การบันทึกเสียง 5)การประภควรร้องเพลง

บทความวิชาการนี้ เป็นการแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงไปของตัวเพลงลูกทุ่งตามยุคตามสมัย เพื่อเป็นแนวทางในการทำงานวิจัยเพลงลูกทุ่งต่อไปในอนาคต

คำสำคัญ: เพลงลูกทุ่ง, ยุคลูกทุ่งแรกเริ่ม, ยุคเพลงลูกทุ่งดิจิทัล

* Lecturer of music Department, Faculty of Fine and Applied Arts, Suan Sunandha Rajabhat University
อาจารย์ประจำสาขาวิชาดนตรี, คณะศิลปกรรมศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา, E-mail.:
kritavit.ph@ssru.ac.th



Abstract

The objective of this article is to show a comparison of Thai country music pattern at the present time changed from the past.

Typically, Thai country music represents Thai ways of life, cultures, and reflect a condition of Thai society via simple language and environment. Most of them tell stories of people in rural areas, living far from urban areas. This academic article examined Changing styles of Thai country music from the past to the present too: Pattern of Musical instruments Lyrical content Performance on stage Tool and equipment for music production and Thai country music singing contests

This study illustrates the development and changes of Thai country music pattern as the time is constantly moving forward to be the guideline for other Thai country music research in the future.

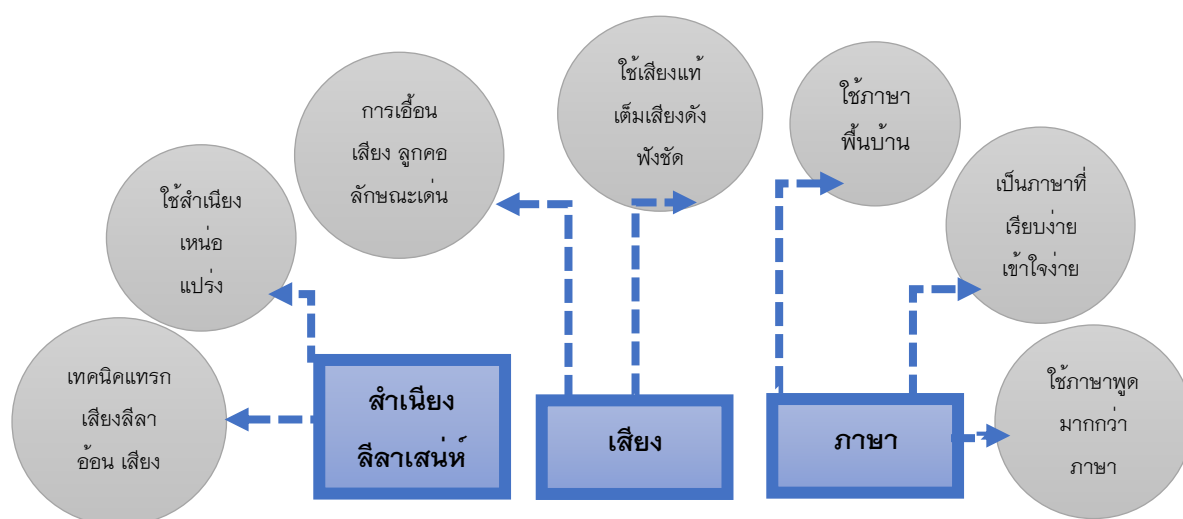
Keywords: Thai country music, Original Thai country music period, Digital Thai country music period



บทนำ

ดนตรีปรากฏชัดเจนในทุกสังคม วัฒนธรรม ทุกเพศและวัย ตลอดจนเป็นสิ่งสำคัญที่บ่งบอกถึงสภาพสังคมที่เปลี่ยนไปในแต่ละยุคสมัย ดนตรีนั่นได้แบ่งออกเป็นหลากหลายแขนง เช่น คลาสสิก แจ๊ส ป๊อป ร็อค ฟันบ้าน ไทยเดิม ลูกกรุง ไปจนถึงลูกทุ่ง

เพลงลูกทุ่ง หมายถึง วิถีชีวิต วัฒนธรรมไทย การสะท้อนสภาพสังคม ถ่ายทอดถึงบรรยากาศที่เรียบง่าย ใช้ภาษาง่าย โดยส่วนใหญ่เล่าถึงเรื่องราวของชนบทที่มีถิ่นที่อาศัยอยู่ห่างไกลออกไปจากตัวเมือง ซึ่งเทคนิคการเป็นศิลปินลูกทุ่งยอดนิยมแบ่งเป็น 3 หัวข้อใหญ่ คือ 1) สำเนียง ลีลา เสน่ห์ หมายถึง การใช้เทคนิคแทรกเสียงลีลาอ่อน เสียงเป็นเสน่ห์ ใช้สำเนียงเหน่อ แปร่ง 2) เสียง หมายถึง การเอื้อนเสียง ลูกคอลักษณะเด่นเฉพาะ ใช้เสียงแท้ เต็มเสียงดังฟังชัด 3) ภาษา หมายถึง ใช้ภาษาฟันบ้าน เป็นภาษาที่เรียบง่าย เข้าใจง่าย ใช้ภาษาพูดมากกว่าภาษาหนังสือ (พูนพิศ อมาตยกุล, ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์, 2555) สามารถแบ่งเป็นได้ดังแผนภูมิ ดังนี้



แผนภูมิที่ 1 ลักษณะเด่น 7 ประการที่ใช้สร้างแนวการขับร้องเพลงลูกทุ่ง

ที่มา : พูนพิศ อมาตยกุล, ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์. การบรรยายเรื่อง “เพลงไทยสากลจากอดีต ตอน เพลงลูกทุ่ง” วันจันทร์ที่ 21 พฤษภาคม 2555 สำนักงานมูลนิธิราชสุตา มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา, 2555.

ในยุคเริ่มต้น ยังไม่ได้มีการแบ่งแยกลักษณะแนวเพลงลูกทุ่งและลูกกรุงอย่างชัดเจน เพราะทั้งคู่ล้วนเป็นเพลงไทยสากลทั้งสิ้น เพลงลูกทุ่งนั้นมีความชัดเจนขึ้นในปี พ.ศ.2507 ซึ่งถือเป็นประวัติศาสตร์สำคัญในการเปลี่ยนแปลงดนตรีไทยสากลที่สำคัญยิ่ง ปรากฏในรายการทีวีช่อง 4 บางขุนพรหม

ช่อง 4 บางขุนพรหม ของคุณจำนง รังสิกุล ได้จัดทำรายการชื่อว่า “เพลงลูกทุ่ง” ซึ่งแปลมาจากคำภาษาอังกฤษว่า Country Music หรือ American Country Music (เกี่ยวกับชีวิตของดาวบอย หรือ ลูกทุ่งอเมริกัน) ซึ่งได้ติดต่อครูมงคล อมาตยกุล หัวหน้าวงจุฬารัตน์ ให้นำวงดนตรีมาแสดง ในวันนั้น



ครูมงคลได้ขอให้ครูนคร ถนอมทรัพย์ ซึ่งขณะนั้นเป็นรองหัวหน้า นาวงจุฬารัตน์ทั้งวงใหญ่ (วงดนตรีสากลประเภท Big Band) นักดนตรี 28 ถึง 30 คน ไปออกอากาศ โดยมีศิลปินหลักที่ร่วมออกอากาศ ดังนี้ 1)ชาย เมืองสิงห์ 2)ทูล ทองใจ 3)ชัย อนุชิต 4)ปอง ปรีดา 5)วันทนา สังข์กังวาน และ 6)แคลลอ (โฆษกดาวตลก) โดยมีนักร้องหลักคือ ชาย เมืองสิงห์ ในยุคนั้นมีชื่อเสียงโด่งดังมาก จึงได้ร้องเพลง 2 ช่วงด้วยกัน ในช่วงแรก “กึ่งทองใบหยก” ร้องคู่กับ ดวงใจ เมืองสิงห์ ที่ร้องแก้ด้วยเพลง “กึ่งระกำ” ชาย เมืองสิงห์ แต่งชุดทหารออกมาแสดงละครเพลงคู่กับ ดวงรัตน์ แสงอุทัย ในเพลง “ร่อนน่อนน้องตีม” โดยดวงรัตน์ ร้องแก้ด้วยเพลง “น้ำตาน้องตีม” และในฉากหลังบนเวทีมีป้ายชื่อรายการปรากฏอย่างชัดเจนว่า “เพลงลูกทุ่ง” ออกอากาศ วันที่ 11 พฤษภาคม พ.ศ.2507 (จินตนา ดำรงเลิศ, 2533 : 44)



ภาพที่ 1 ของ 4 บางขุนพรหม รายการ “เพลงลูกทุ่ง”

ที่มา : พูนพิศ อมาตยกุล, ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์. การบรรยายเรื่อง “เพลงไทยสากลจากอดีต ตอน เพลงลูกทุ่ง” วันจันทร์ที่ 21 พฤษภาคม 2555 สำนักงานมูลนิธิราชสุตา มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา, 2555.

เพลงลูกทุ่งนั้นมีวิวัฒนาการในแต่ละช่วง โดยการพิจารณาจากองค์ประกอบต่าง ๆ เช่น ด้านผู้ประพันธ์เพลง นักร้อง เครื่องดนตรี เนื้อหาของดนตรี และการแสดงบนเวที ผู้วิจัยเรียกยุคสมัยนี้ว่า “ยุคลูกทุ่งแรกเริ่ม” (พูนพิศ อมาตยกุล, ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์, 2555) โดยสามารถแบ่งออกเป็นตามยุคสมัยได้ดังนี้

1. ยุคต้น
2. ยุคทองของเพลงลูกทุ่ง
3. ยุคภาพยนตร์เพลง
4. ยุคเพลงเพื่อชีวิต
5. ยุคหางเครื่อง และคอนเสิร์ต



ยุคปัจจุบัน การเข้ามาของเทคโนโลยีมีบทบาทสำคัญในการเปลี่ยนแปลงดนตรีลูกทุ่ง ในส่วนต่าง ๆ และสอดแทรกเข้าไปอยู่ในวัฒนธรรมของดนตรีลูกทุ่งอย่างแนบเนียน โดยผู้วิจัยเรียกยุคสมัยนี้ว่า “ยุคเพลงลูกทุ่งดิจิทัล” โดยองค์ประกอบของดนตรีลูกทุ่งที่เปลี่ยนแปลงไป 5 องค์ประกอบ ดังนี้

1. รูปแบบการใช้เครื่องดนตรี

เครื่องดนตรีในยุคลูกทุ่งแรกเริ่มนั้นเป็นส่วนประกอบสำคัญในการบ่งบอกแนวทางของวงดนตรีว่าไปในทิศทางไหน ดังเช่นตัวอย่างวงดนตรีจุฬารัตน์ เครื่องดนตรีภายในวงประกอบด้วย 1)เครื่องเป่าประมาณ 10 ชิ้น 2)เครื่องสายที่ไม่ใช่ไฟฟ้า เช่น ดับเบิลเบส (double bass) 1 ชิ้น 3)กลอง 1 ชิ้น 4)แอคคอร์ดเดียนหรือหีบเพลง 1 ชิ้น



ภาพที่ 2 วงดนตรีจุฬารัตน์

ที่มา : <https://www.facebook.com/141052919376265/posts/679956118819273/>

ต่อมาเมื่อเครื่องดนตรีเปลี่ยนไปใช้เครื่องไฟฟ้ามากขึ้น และนำเข้ามาประสมวง เช่น วงของ สุรชัย สมบัติเจริญ เครื่องดนตรีประกอบด้วย 1)เครื่องเป่า ประมาณ 10 ชิ้น 2)เบสไฟฟ้า 1 ชิ้น 3)กลอง 1 ชิ้น 4) กีตาร์ 1 ชิ้น 5)แอคคอร์ดเดียนหรือหีบเพลง 1 ชิ้น

เมื่อมาถึงในเข้าสู่ยุคเพลงลูกทุ่งดิจิทัล เครื่องดนตรีในวงดนตรีลูกทุ่งได้มีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดเป็นอย่างมาก ตัวอย่างเช่นเพลง เซ็ดเรตติ้ง ของศิลปิน ไบเตย อาร์สยาม (ไทยรัฐฉบับพิมพ์ , 2560) เครื่องดนตรีที่นำมาประกอบจังหวะนั้นเป็นการผสมผสานแนวเพลง EDM (Electronic Dance Music) โดยการเปลี่ยนจากการใช้กลองชุดธรรมดาเป็นกลองไฟฟ้าที่สามารถนำเสียงกลองต่าง ๆ (Sam Sound) ได้หลายร้อยเสียงในการให้ Sound เพลง เพื่อนำมาประกอบจังหวะในเพลงลูกทุ่งยุคใหม่



ภาพที่ 3 กลองไฟฟ้า ROLAND SPD-30 และ เครื่องสังเคราะห์เสียง(Synthesizer)

ที่มา : www.bngmusicthailand.com

นอกจากนี้ยังได้นำ เครื่องสังเคราะห์เสียง (Synthesizer) มาใช้แทนเปียโน(Piano) หรือ คีย์บอร์ดไฟฟ้า (Electronic Keyboard) ทำให้เสียงที่ให้ออกมานั้นแตกต่างกับเพลงลูกทุ่งยุคเก่า เป็นอันมาก โดยเพลงที่ได้้นำเครื่องดนตรีเครื่องสังเคราะห์เสียง (Synthesizer) มาใช้ในเพลงลูกทุ่ง ส่วนใหญ่นั้นเป็นเพลงที่มีจังหวะที่เร็ว และมีกระสวนจังหวะตอบรับระหว่าง Rhythm กับ Melody อย่างชัดเจน ตัวอย่างเช่น เพลง “หญิงลัลลา” ของ หญิงลี ศรีจุมพล ในท่อน Intro นั้นได้นำเสียงสังเคราะห์เสียงมาเป็นตัวเดินทำนองหลักสลับกับกีตาร์ไฟฟ้า



ภาพที่ 4 โน้ตท่อน Intro เพลง หญิงลัลลา ศิลปิน หญิงลี ศรีจุมพล

ที่มา : กฤตวิทย์ ภูมิถาวร. งานดนตรีไทยสากลของครูมงคล อมาตยกุล : ลักษณะเด่นในอุปนิสัย ความรอบรู้
ความสำเร็จในการสร้างวงดนตรีและนักร้องเพลงลูกทุ่ง, วารสารกระแสวัฒนธรรม,18(34), 2560.

จากโน้ตที่ถอดมาได้แสดงถึงความสัมพันธ์ระหว่างเสียงกีตาร์และเสียงสังเคราะห์ ที่อยู่ในดนตรีลูกทุ่งสมัยใหม่ซึ่งใช้กระสวนจังหวะที่เร็ว เร้าใจ และสนุกสนาน สอดแทรกไปกับเสียงสังเคราะห์ ซึ่งบ่งบอกได้ถึงการเปลี่ยนแปลงไปของเพลงลูกทุ่งเป็นอันแท้จริง

2. เนื้อหาของบทเพลง

ด้านเนื้อหาของเพลงในยุคลูกทุ่งแรกเริ่มนั้น ในสมัยก่อนนั้นมีเนื้อหาเกี่ยวกับความสวยงามเกี่ยวกับชนบท เช่น เพลงเกี่ยวกับหนุ่มชนบทหรือรัก ตัวอย่างเช่น เพลง “คิดถึงพี่ไหม” หรือ “เสียงขลุ่ยเรียมนาง” ของ ศรีคีรี ศรีประจวบ นอกจากนั้นยังมีเพลงที่บรรยายถึงวิถีชีวิตคนชนบท เช่น เพลง “เขมรไล่ควาย” ของ สุรพล สมบัติเจริญ เพลง “ชมทุ่ง” ของ เพ็ญใจ พรหมแดน หรือ เพลง “มนต์รักลูกทุ่ง” ของ ไพโรจน์ ลูกเพชร ตลอดจนเพลงที่สะท้อนชีวิตและความยากจน เช่น เพลง



“คนขี่หลังควาย” ของดาว บ้านดอน ซึ่งเป็นที่น่าสังเกตว่าในนักร้องหรือนักแต่งเพลงยุคแรกนั้น มีลีลาการเขียนเล่าเรื่องเกี่ยวกับวิถีชีวิต ความเป็นอยู่ของชาวชนบทเป็นส่วนใหญ่



ภาพที่ 5 ปกแผ่นเสียงสุรพล สมบัติเจริญ ชุด ของปลอม

ที่มา : <https://world.kapook.com>

ในยุคเพลงลูกทุ่งดิจิทัล การเล่าเรื่องราวต่าง ๆ ของผู้ประพันธ์เพลงได้เปลี่ยนแปลงไปตามกาลสมัย ในยุคที่การสื่อสารเข้าถึงโดยง่ายแล้วนั้น การเล่าบรรยายสิ่งต่าง ๆ ในเนื้อเพลงส่วนใหญ่เกี่ยวกับการติดต่อสื่อสาร ผ่านสังคมออนไลน์เป็นส่วนสำคัญ เช่น ไลน์ (Line) เฟซบุ๊ก (Facebook) เป็นต้น เช่น เพลง “เฟสบุ๊คหายไลน์ก็เจียบ” ของ เปิ้ล ปทุมราช ค่ายเพลง อาร์ สยาม (อาร์สยาม, 2560) ดังตัวอย่างเนื้อเพลงกล่าวว่า

“เฟสบุ๊คหายไลน์กะบักหมา
อินตาแกรมอายเฝ้ามองหาบ่เห็นน้องลงรูปไว้
เจ้าปิดตายแล้ว
บ่มีวีแวนในโลกออนไลน์
เฟสบุ๊คที่อายส่งไป
ถึงบ่มีไผ่ส่งแซทกลับมา”¹

จะเห็นได้ว่า เนื้อหากล่าวถึงสังคมปัจจุบันที่ใช้การติดต่อสื่อสารผ่านทางสังคมอินเทอร์เน็ตเป็นหลัก เช่น การส่งข้อความ การคุยผ่านเห็นหน้าตา หรือการดูรูปภาพ เป็นต้น ซึ่งในเพลงกล่าถึงผู้หญิงที่พยายามจะบอกเลิกผู้ชาย โดยปิดการสื่อสารทางโลกออนไลน์ทั้งหมด เพื่อไม่ให้ฝ่ายผู้ชายติดต่อถึง

¹ ดงลักษณะการสะกดคำตามค่ายเพลง



ตนได้อีก นอกจากนั้นยังมีอีกหนึ่งเพลงที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสังคมออนไลน์ คือ เพลง “เสียแพนให้เฟสบุ๊ค” ของ วงกามเทพ ค่ายเพลง TMG Record โดยมีเนื้อเพลงกล่าวว่า

“ก็พึงรู้ เมื่อเพื่อนมันหลงให้พัง ว่าแพนมันกำลังนอกใจมันอยู่
เห็นในเฟสบุ๊ค เธอถูกกิ๊ก กับใครไม่รู้ สถานะเป็นซู้ กับผู้ชายคนนั้น”²

เนื้อหาของเพลงแสดงให้เห็นการสื่อสารที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างเห็นได้ชัดผ่านตามยุคสมัย เนื้อเพลงเป็นสิ่งที่สำคัญอีกอย่างหนึ่ง แสดงให้เห็นถึงสิ่งที่ใช้สื่อสารในแต่ละยุคต่าง ๆ นอกจากความเปลี่ยนแปลงของเนื้อเพลงลูกทุ่งแล้วนั้น ทางด้านการแสดงบนเวที มีการเปลี่ยนแปลงไปด้วยอีกเช่นกัน

3. การแสดงบนเวที

การแสดงบนเวทีในยุคลูกทุ่งดิจิทัลนั้น ได้เปลี่ยนแปลงจากยุคในยุคลูกทุ่งแรกเริ่มไป บางประการ แต่ยังคงลักษณะความเป็นตัวตนของลูกทุ่งไว้ได้ แม้ในปัจจุบันระบบเวที แสงสีเสียง จะเปลี่ยนแปลงไปแล้วมาก แต่ความเป็นวงลูกทุ่งนั้นยังอยู่ครบทุกองค์ประกอบ เช่น นักร้อง หางเครื่อง (ปัจจุบันเรียกว่าแดนเซอร์) นักดนตรี และ ตลก ซึ่งวงขนาดใหญ่จะนำนักร้องที่ยังไม่มีชื่อเสียงขึ้นมา ร้องก่อนนักร้องมีชื่อเสียงเพื่อดึงดูดคนดูให้อยู่จนจบการแสดง

ในปัจจุบันการแสดงบนเวทีนั้น การแสดงยังคงความเป็นลูกทุ่งในสมัยก่อนอยู่อย่างครบถ้วน ซึ่งมีองค์ประกอบและการแสดงหลัก ๆ เช่นเดียวกัน (เกิดขึ้นกับวงดนตรีลูกทุ่งขนาดใหญ่เท่านั้น) ประกอบด้วย 1)เทคนิคเฉพาะตัว 2)รสนิยม 3)จังหวะ ลีลา การเต้นรำของหางเครื่อง 4)การประสมวง การประสานเสียง 5)บุคลิกเฉพาะตัวของนักร้อง แต่สิ่งที่แตกต่างกันออกไปเล็กน้อย คือ ตัวการแสดงโชว์บนเวทีที่มีความแตกต่างของแต่ละวงเพื่อความเป็นเอกลักษณ์ของวงนั้น ๆ



ภาพที่ 6 ภาพชายวงดนตรีจุฬารัตน์ ภาพชาตรีวิชัชโชว์ รีเทิร์น คีวันดวลซ่า โดย เอกชัย ศรีวิชัย

ที่มา : https://www.matichonweekly.com/column/article_128596, [travel.gimyong.com](https://www.travel.gimyong.com)

² คงลักษณะการสะกดคำตามค่ายเพลง



นอกเหนือจากการแสดงแล้วนั้น การบันทึกเสียงนับเป็นสิ่งสำคัญที่ศิลปินแต่ละท่านสร้างสรรค์ผลงานเพื่อนำไปเผยแพร่

4. การบันทึกเสียง

ในยุคลูกทุ่งแรกเริ่มนั้นเทคโนโลยียังไม่ทันสมัยเช่นในปัจจุบัน เนื่องจากยังใช้ระบบแอนะล็อก ในการบันทึกเสียงไม่สามารถอัดแยกแต่ละเครื่องดนตรีได้ ทำให้ศิลปินต้องมีการซักร้องมาอย่างดี และการบันทึกเสียงแต่ละครั้งนักร้องจำต้องร้องพร้อมกันกับนักดนตรี ทำให้ไม่สามารถผิดพลาดได้ แม้แต่นิดเดียว และการจัดวางระยะห่างของแต่ละเครื่องดนตรี ต้องตั้งระยะให้ได้เสียงที่ดังเทียบเท่ากัน เครื่องไหนเด่นก็นำมาอยู่ด้านหน้า เทียบเท่ากันร้องนำ



ภาพที่ 7 เครื่องห้องบันทึกเสียง พ.ศ. 2513

ที่มา : <https://www.pinterest.com/pin/700028335804759197/?lp=true>

ในยุคลูกทุ่งดิจิทัล อุปกรณ์สำหรับการบันทึกเสียงราคาถูกลงมาก คนทั่วไปสามารถจับต้องได้ จึงเกิดห้องอัดที่เรียกว่า โฮมสตูดิโอ (Home Studio) สามารถบันทึกเสียงเองที่บ้าน และไม่จำเป็นต้องไปห้องอัดขนาดใหญ่เสมอไป



ภาพที่ 8 Home Studio พ.ศ. 2562

ที่มา : <https://bothners.co.za>



ปัจจุบันการบันทึกเสียงที่เอื้ออำนวยการสร้างสรรคผลงานสะดวกสบายมากขึ้น เทคโนโลยีการสื่อสารสามารถเข้าถึงได้ทุกพื้นที่ จึงมีนักร้องหรือศิลปินหลายท่านใช้ช่องทางอินเทอร์เน็ต เช่น ยูทูบ (YouTube) เฟซบุ๊ก (Facebook) หรือ ทางแอปพลิเคชัน (application) อื่น ๆ เพื่อเผยแพร่ผลงานของตัวเองให้แฟนเพลงได้ติดตามหลากหลายช่องทาง เพื่อเป็นการแพร่ และกระจายฐานกลุ่มคนฟังเพลงให้กว้างมากขึ้น



ภาพที่ 9 เพลง จดหมายพิชของ มนต์สิทธิ์ คำสร้อย บน YouTube ในรายการนักผจญเพลิง

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=ZKhVYiOEwnI>

5. การประกวดร้องเพลงและวงดนตรีลูกทุ่ง

ในยุคลูกทุ่งแรกเริ่มนั้น การประกวดดนตรียังไม่มีบทบาทมากเหมือนในปัจจุบัน แต่เป็นการสนับสนุนศิลปินในแต่ละตัวบุคคล ตัวอย่างเช่น วงดนตรีจุฬารัตน์ โดยครูมงคล อมาตยกุล (หัวหน้าวาง) ใช้วิธีการหาศิลปินดังนี้ มองลักษณะเด่น มีจุดขาย และมีพลังเสียง หลังจากนั้นใช้วิธีการตลาดเพื่อสร้างศิลปินหน้าใหม่โด่งดัง และเป็นที่รู้จักของคนทั่วไปได้อย่างรวดเร็ว เป็นต้น

ต่อมาในยุคลูกทุ่งดิจิทัลนั้น เกิดการแพร่หลายทางด้านสื่อออนไลน์ต่าง ๆ มากขึ้น จึงส่งอิทธิพลถึงรายการประกวดต่าง ๆ ในโทรทัศน์ยุคปัจจุบัน ทำให้เกิดการประกวดร้องเพลงมากมาย ทั้งระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา มหาวิทยาลัย หรือแม้แต่ประชาชนทั่วไป



ภาพที่ 10 รายการชิงช้าสวรรค์

ที่มา : <https://www.daradaily.com/news/30693/read>

ในปัจจุบันเพลงลูกทุ่งมีบทบาทในสังคมมากขึ้น สื่อและรายการโทรทัศน์ต่าง ๆ ได้หันกลับมาจัดประกวดเพลงลูกทุ่งกันอย่างมากมาย ซึ่งรายการประกวดที่โด่งดังและมีชื่อเสียงแบ่งได้ดังนี้

1. รายการประกวดร้องเพลงเพื่อชิงเงินรางวัล ได้แก่

- รายการไม้คันทองคำ (เด็ก ผู้ใหญ่ หมอลำฝั่งเพชร) ช่อง workpoint (23)
- ฟ้าใส ไม้คันทองคำ ช่อง workpoint (23)
- ฟ้าใส ไม้คันทองคำ ตั้งตัว ช่อง workpoint (23)
- รายการ เสียงสวรรค์ ขวัญใจมหาชน RERUN ช่อง 8 (27)
- รายการ เสียงสวรรค์ พิฆิตลัน RERUN ช่อง 8 (27)
- รายการ เสียงสวรรค์ พันน้ำนม RERUN ช่อง 8 (27)
- รายการ เปิดม่านลูกทุ่งมหานคร ช่อง 9 MCOT HD (30)
- คีกรัณดวลเพลง เงินล้าน ช่อง oneHD (31)
- คีกรัณดวลเพลง เด็ก ช่อง oneHD (31)
- คีกรัณดวลเพลง สงครามแชมป์ ช่อง oneHD (31)
- คีกรัณดวลเพลง เสาร์ ๕ ช่อง oneHD (31)
- มาสเตอร์คีย์ เวทีแจ้งเกิด ช่อง 3HD (33)
- บัลลังก์เสียงทอง ช่อง 3HD (33)

2. รายการประกวดวงดนตรีลูกทุ่งเพื่อชิงเงินรางวัล ได้แก่

- รายการชิงช้าสวรรค์ ช่อง workpoint (23)
- รายการประกวดวงดนตรีเยาวชนทรูวิชั่นส์ - ยามาฮ่าลูกทุ่งคอนเทสต์



3. รายการประกวดเงาเสียงเพื่อชิงเงินรางวัล ได้แก่

- กิกิตุ๋งครามเพลง...เงินล้าน ชอง 7HD (35)
- The Cover เหมือนขึ้นเทพ ชอง 7HD (35)

รายการทั้งหมดเป็นเพียงตัวอย่างเท่านั้น ยังมีอีกหลายรายการที่จัดประกวดแต่ไม่ได้ออกสื่อทางโทรทัศน์

บทสรุป

การศึกษาทั้งหมดของรูปแบบในยุคลูกทุ่งแรกเริ่มกับยุคลูกทุ่งดิจิทัลนั้นสรุปได้ ดังนี้

1) การใช้เครื่องดนตรีที่เป็นเครื่องไฟฟ้าและเสียงสังเคราะห์มากขึ้น แทนการใช้เครื่องดนตรีในรูปแบบอคูสติคในดนตรีลูกทุ่งในสมัยอดีต

2) ด้านเนื้อหาของบทเพลง โดยเล่าบรรยายสิ่งต่าง ๆ ในเนื้อเพลงส่วนใหญ่เกี่ยวกับการติดต่อสื่อสาร ผ่านสังคมออนไลน์เป็นส่วนสำคัญ เช่น การส่งจดหมาย การโทรศัพท์ ตลอดจนการใช้สื่อออนไลน์เช่น ไลน์ เป็นต้น เพื่อบอกถึงยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไป

3) การแสดงบนเวที ในปัจจุบันวงขนาดใหญ่แสดงโดยยังยึดรูปแบบการแสดงแบบฉบับเดิมประกอบด้วย เทคนิคเฉพาะตัว, รสคำภาษา , จังหวะ สีลา การเต้นรำของหางเครื่อง, การประสมวง การประสานเสียง, และบุคลิกเฉพาะตัวของนักร้อง แต่มีการแสดงบนเวทีของแต่ละวงแตกต่างกันเล็กน้อยอันเป็นเอกลักษณ์ของวงนั้น ๆ

4) การบันทึกเสียง การอัดเสียงในอดีตนั้นใช้เป็นระบบแอนะล็อกในการบันทึกเป็นหลัก จึงไม่สามารถอัดแยกเสียงและแก้ไขแต่ละเครื่องดนตรีได้ ทำให้ศิลปินต้องมีการซักซ้อมมาอย่างดี แต่ในปัจจุบันเครื่องมือที่ใช้ถูกลงมาก จึงทำให้ศิลปินหรือนักทำเพลงหันมาทำบันทึกเสียงที่บ้านมากขึ้น และสามารถเผยแพร่ได้สะดวกขึ้นทางสื่อออนไลน์ต่าง ๆ บนอินเทอร์เน็ต

5) การประกวดร้องเพลงและวงดนตรีลูกทุ่ง ในยุคลูกทุ่งแรกเริ่มยังไม่มีบทบาทมากเหมือนในปัจจุบัน แต่จะเป็นการปั้นศิลปินเป็นรายบุคคลมากกว่า ซึ่งแตกต่างกับปัจจุบัน มีรายการประกวดร้องเพลงลูกทุ่งเกิดขึ้นมากมาย ทั้งในโทรทัศน์และข้างนอกสถานี ทำให้มีผู้คนสนใจที่ฝึกฝนเข้าร่วมประกวดมากขึ้น

ข้อมูลทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นถึงการศึกษารูปแบบดนตรีระหว่างยุคลูกทุ่งแรกเริ่มและยุคเพลงลูกทุ่งดิจิทัลอย่างแท้จริง



รายการอ้างอิง

- กฤตวิทย์ ภูมิถาวร. งานดนตรีไทยสากลของครูมงคล อมาตยกุล : ลักษณะเด่นในอุปนิสัย ความรอบรู้ ความสำเร็จในการสร้างวงดนตรีและนักร้องเพลงลูกทุ่ง. *วารสารกระแสวัฒนธรรม*, 18(34), 2560, (66-80). สืบค้น 8 กุมภาพันธ์ 2565, จาก <http://repository.li.mahidol.ac.th/dspace/bitstream/123456789/40548/1/li-ar-krittavit-2561.pdf>.
- จินตนา คำรงค์เลิศ. (2533). *วรรณกรรมเพลงลูกทุ่ง ขนบธรรมเนียมประเพณี ค่านิยม และการดำเนินชีวิต* กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ สถาบันไทยคดีศึกษา มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ไทยรัฐฉบับพิมพ์. *ใบเตย อาร์สยาม*, 2560, 24 มีนาคม. สืบค้นเมื่อ 8 กุมภาพันธ์ 2565, จาก <https://www.thairath.co.th/newspaper/893566>.
- นักพจณเพลง Song Hunter. *จดหมายผิดของ มนต์สิทธิ์ คำสร้อย* ในรายการนักพจณเพลง, 2560. สืบค้นเมื่อ 9 พฤศจิกายน 2565, จาก <https://www.youtube.com/watch?v=ZKhVYiO>.
- พูนพิศ อมาตยกุล, ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นายแพทย์. การบรรยายเรื่อง “เพลงไทยสากลจากอดีต ตอนเพลงลูกทุ่ง” วันจันทร์ที่ 21 พฤษภาคม 2555 สำนักงานมูลนิธิราชสุดา มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา, 2555.
- อาร์สยาม. *เฟสก็๋ท่ายไลน์ก็๋เจียบ : เบิ้ล ปทุมราช อาร์ สยาม*, 2560. สืบค้นเมื่อ 7 กุมภาพันธ์ 2565, จาก <https://www.youtube.com/Ewnlow&ac=article&Id=540050715&Ntype=5.watch?v=FEEIO1wpEug.com/pin/700028335804759197/?lp=true=mambyrose&group=38>



Journal of Suan Sunandha Arts and Culture

วารสารศิลปวัฒนธรรมสวนสุนันทา สำนักศิลปะและวัฒนธรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ปีที่ 2 ฉบับที่ 1/2565